

**Посетите свог лекара!!!
Урадите превентивни преглед!!!
Проверите своје здравље на време!!!**

То што се осећате добро не значи да сте здрави.

Преконтролишите своје здравље пре него што Вас нешто заболи. Тада већ може бити касно.

Око 80 одсто болести могу да се спрече или да се излече ако се открију на време.

О Вашем здрављу може добро да брине само лекар који Вас познаје, зна Ваше навике и породичну склоност одређеним болестима.

Он је ту због Вас када су Вам потребни преглед, лечење, или савет;

али и да Вас подсети и позове на редовне превентивне прегледе и када нисте болесни.

Сврха превентивних прегледа је спречавање појаве болести, односно откривање обољења у најранијој фази, када још нема симптома, јер су тада највеће могућности за излечење.

Здравственим календаром утврђена је динамика превентивних прегледа за све старосне групе становништва.

Превентивни прегледи се обављају о трошку здравственог осигурања.

САДРЖАЈ И ОБИМ ПРЕВЕНТИВНИХ МЕРА У ОБЛАСТИ ПРИМАРНЕ ЗДРАВСТВЕНЕ ЗАШТИТЕ

ПОПУЛАЦИОНЕ ГРУПЕ 1	ВРСТА 2	САДРЖАЈ 3	ОБИМ 4
Новорођенче (први месец)	Вакцинација против туберкулозе (BCG) Прва доза вакцине против хепатитиса Б (НВ)+ имуноглобулин код новорођенчета НВs антиген позитивних мајки (НВIG) Скрининг за детекцију фенилкетонурије и хипотиреоидизма Посета патаронажне сестре	Поступак према Правилнику о имунизацији и начину заштите лековима („Службени гласник РС”, број 11/06) * Упознавање са здравственим стањем мајке и детета; * Обука у вези неге новорођенчета-обавезно купање и обрада пупчаног патрљка;	Једанпут у породицишту, односно у дому здравља (за децу рођену ван породицишта) Једанпут, до петог дана по рођењу Пет посета у низу: -почев од првог дана по

	новорођенчету и породилги	* Контрола здравственог стања бабињаре, а посебно преглед стања и млечности дојки; * Здравствено-васпитни рад	изласку са неонатолошког и акушерског одељења, после порођаја у ванболничким условима
	Систематски преглед	* Анамнеза; општи клинички преглед и по системима; * Мерење тежине, дужине тела и обима главе; * Здравствено-васпитни рад уз истицање важности дојења	Једанпут на крају првог месеца
Одојче (од 2. месеца до краја 1. године)	Систематски преглед	* Анамнеза; општи клинички преглед и по системима; * Минимални неуролошки преглед; * Оцена здравственог стања и предузимање одговарајућих дијагностичких, терапијских и рехабилитационих поступака; * Скрининг за детекцију анемије једанпут у шестом месецу; * Провера вакциналног статуса; * Здравствено-васпитни рад уз истицање важности дојења најмање до навршених шест месеци	Четири пута (3, 6, 9. и 12. месец)
	Ултразвучни преглед	Преглед кукова на дисплазију са ултразвучним прегледом у трећем месецу	
	Вакцинација против дифтерије, тетануса и великог кашља (DTP)	Поступак према Правилнику о имунизацији и начину заштите лековима („Службени гласник РС”, број 11/06)	Спроводи се почев од навршена два месеца живота са три дозе вакцине у размаку не краћем од једног месеца
	Вакцинација против дечије парализе (OPV) или (IPV - код имунокомпромитоване деце)	Поступак према Правилнику о имунизацији и начину заштите лековима („Службени гласник РС”, број 11/06)	Спроводи се почев од навршена два месеца живота са три дозе вакцине у размацима не краћим од шест недеља
	Вакцинација против хепатитиса Б (HB)	Поступак према Правилнику о имунизацији и начину заштите лековима („Службени гласник РС”, број 11/06)	Друга доза вакцине се даје у размаку не краћем од месец дана од прве дозе, а трећа доза у размаку не краћем од два месеца након давања друге дозе
	Вакцинација против хемофилуса инфлуенце (Hib)	Поступак према Правилнику о имунизацији и начину заштите лековима („Службени гласник РС”, број 11/06)	Спроводи се почев од навршена два месеца до навршених шест месеци давањем три дозе вакцине, истовремено са DTP вакцином
	Контролни преглед пред вакцинацију	* Провера здравственог стања; * Провера вакциналног статуса; * Здравствено -васпитни рад	Три пута
Превентивни преглед (стоматолошки)	Поступак којим се на основу анамнестичких података од родитеља и прегледа врши процена и идентификација фактора ризика за појаву појединих оралних обољења дефинисане превентивне и профилактичке мере и активности за отклањање утврђених	Једанпут у шестом и деветом месецу	

	Посета патронажне сестре	фактора ризика Провера знања, ставова и понашања у вези са негом и исхраном детета и даља едукација	Две посете, односно четири посете код деце под ризиком
Друга година живота	Систематски преглед	<ul style="list-style-type: none"> * Анамнеза; * Општи клинички преглед и по системима; * Анализа крвне слике; * Оцена вакциналног статуса; * Скрининг за детекцију поремећаја чула вида и слуха; * Оцена здравственог стања и предузимање одговарајућих дијагностичких, терапијских и рехабилитационих поступака; * Здравствено-васпитни рад 	Једанпут
	Прва ревакцинација против дифтерије тетануса и великог кашља (DTP)		Једна доза
	Прва ревакцинација против дечије парализе (OPV)	Поступак према Правилнику о имунизацији и начину заштите лековима („Службени гласник РС”, број 11/06)	Једна доза
	Вакцинација против малих богиња, заушака и црвенке (MMR)		Једна доза у узрасту од 12 до 15 месеци
	Патронажна посета	Провера знања, ставова и понашања у вези са негом и исхраном детета и даља едукација	Једна посета
	Систематски стоматолошки преглед са обрадом података	<ul style="list-style-type: none"> * Анамнеза; * Регистровање стања оралног здравља; * Праћење дентиције; * Процена ризика за каријес раног детињства (КРД) и ортодонтске неправилности; * Здравствено васпитни рад са родитељима, предузимање одговарајућих профилактичких процедура 	Једанпут
Трећа година живота	Контролни преглед	<ul style="list-style-type: none"> * Праћење раста и развоја, рано откривање поремећаја; * Рано предузимање третмана; * Провера вакциналног статуса; * Здравствено-васпитни рад 	Једанпут
	Стоматолошки преглед - контролни	<ul style="list-style-type: none"> * Праћење дентиције; * Откривање поремећаја развоја уста и зуба; * Регистровање КРД у млечној дентицији; * Здравствено васпитни рад; * Предузимање одговарајућих процедура 	Једанпут
Четврта година живота	Систематски преглед	<ul style="list-style-type: none"> * Анамнеза; * Општи клинички преглед и по системима; * Анализа крвне слике; 	Једанпут

		<ul style="list-style-type: none"> * Мерење крвног притиска; * Оцена вакциналног статуса; * Скрининг за детекцију поремећаја говора и гласа; * Физикални преглед по системима, а по потреби физијатријски преглед због процене функционалног стања; * Оцена здравственог стања и предузимање одговарајућих дијагностичких, терапијских и рехабилитационих поступака; * Здравствено- васпитни рад 	
	Посета патронажне сестре	Провера знања, ставова и понашања у вези са негом и исхраном детета и даља едукација	Једна посета
	Стоматолошки преглед - контролни	Контрола примене профилактских и терапијских мера; здравствено васпитни рад са родитељима	Једанпут
Пета година живота	Контролни преглед	<ul style="list-style-type: none"> * Праћење раста и развоја, рано откривање поремећаја, рано предузимање третмана; * Преглед на детекцију поремећаја говора и гласа; * Физикални преглед по системима или циљано, а по потреби физијатријски преглед због процене функционалног стања; * Провера вакциналног статуса; * Здравствено-васпитни рад 	Једанпут
	Систематски преглед	<ul style="list-style-type: none"> * Анамнеза; * Општи клинички преглед и по системима, посебно чула говора и коштаномишићног система; * Анализа крвне слике и урина; * Оцена вакциналног статуса; * Здравствено - васпитни рад; * Упут за Комисију за преглед деце ометене у развоју; * Издавање потврде за упис у школу 	Једанпут
Шеста/седма година живота (пред полазак у школу)	ОРЛ, офталмолошки и физијатријски преглед	Према Правилнику о Номенклатури здравствених услуга на примарном нивоу здравствене заштите ("Службени гласник РС", број 24/09	Једанпут пред полазак у школу
	Ревакцинација против малих богиња, заушака и црвенке (MMR)		Једна доза
	Друга ревакцинација против дифтерије и тетануса (DT)	Поступак према Правилнику о имунизацији и начину заштите лековима („Службени гласник РС”, број 11/06)	Једна доза
	Друга ревакцинација против дечије парализе (OPV)		Једна доза у исто време када и (DT)
	Систематски стоматолошки преглед са обрадом	<ul style="list-style-type: none"> * Анамнеза; * Регистровање стања оралног здравља; * Екстра и интраорални стоматолошки преглед; 	Једанпут пред полазак у школу

	података	* Здравствено васпитни рад са дететом; * Предузимање профилактичко-терапијских процедура	
I, III, V и VII разред основне школе и I и III разред средње школе	Систематски преглед	* Анамнеза; * Општи клинички преглед и по системима; * Примена метода процене стања ухрањености, оцена вакциналног статуса; * Оцена здравственог стања и предузимање одговарајућих дијагностичких, терапијских и рехабилитационих поступака, * Здравствено- васпитни рад са дететом	Једанпут у наведеној школској години
	Систематски стоматолошки преглед са обрадом података	* Анамнеза; * Регистровање стања оралног здравља; * Здравствено васпитни рад са дететом; * Предузимање профилактичко-терапијских процедура; -први разред основне школе: откривање ортодонтских неправилности -први разред средње школе(14\15 год): рано откривање парадонталних обољења	Једанпут у наведеној школској години
12 година	Вакцинација против хепатитиса Б само за децу која нису до тада вакцинисана (НВ)	Поступак према Правилнику о имунизацији и начину заштите лековима („Службени гласник РС”, број 11/06)	Три дозе са размаком (друга доза после месец дана и трећа после шест месеци- 0,1,6)
VII разред основне школе		* Офталмолошки преглед; * Лабораторијски преглед (Hb и Eг)	Једанпут у наведеној школској години
14/15 година (VIII разред осн. шк.)	Трећа ревакцинација против тетануса и дифтерије (dT)	Поступак према Правилнику о имунизацији и начину заштите лековима („Службени гласник РС”, број 11/06)	Једна доза
	Трећа ревакцинација против дечије парализе (OPV)		Једна доза у исто време када и dT
II, IV, VI, VIII разред осн.шк. и II и IV разред средње школе код деце са откривеним поремећајем при систематским прегледима	Контролни преглед	* Праћење здравственог стања и провера успешности спроведених мера предложених при систематским прегледима; * Предузимање допунских испитивања; * Здравствено - васпитни рад	Једанпут у наведеној школској години
	Стоматолошки преглед - контролни	* Праћење стања оралног здравља; * Провера примене предложених профилактичких и терапијских мера	Једанпут у наведеној школској години
Деца од 15 до навршених 18 година која не настављају школовање	Систематски преглед	* Анамнеза; * Општи клинички преглед и по системима; * Стандардне лабораторијске претраге; * Оцена здравственог стања; * Одређивање додатних медицинских испитивања у зависности од нађеног стања и	Једанпут

		фактора ризика	
Прва и трећа година студија	Систематски преглед	<ul style="list-style-type: none"> * Анамнеза; * Општи клинички преглед и преглед по системима који обухвата и неуролошки статус, а код жена и превентивни гинеколошки преглед; * Стандардне лабораторијске претраге; * Оцена здравственог стања; * Одређивање додатних медицинских испитивања у зависности од нађеног стања и фактора ризика; * Здравствено-васпитни рад 	Једанпут
Одрасло становништво (од 19 до 35 година)	Систематски преглед	<ul style="list-style-type: none"> * Анамнеза; * Општи клинички преглед и преглед по системима, а код жена и палпаторни преглед дојки; * Лабораторијске услуге - крвна слика (Er, LE, HT, Hb, TR, LeF); * Оцена здравственог стања; * Одређивање додатних медицинских испитивања у зависности од нађеног стања и фактора ризика 	Једанпут у пет година
Одрасло становништво (од 35 и више година)	Систематски преглед	<p>Исти садржај као код популације од 19 до 35 година уз допуну код:</p> <ul style="list-style-type: none"> * Старијих од 50 година дигиторектални преглед * Код мушкараца палпаторни преглед простате; * Код лица 65 и више година извршити процену функционалног статуса. 	Једанпут у две године или једном у добном периоду код првог прегледа у случају болести
Особе од 50 година и старије без симптома	<p>Циљани преглед на рано откривање карцинома дебелог црева</p> <p>Посета патронажне сестре</p>	<ul style="list-style-type: none"> * Анамнеза породична и лична, тестирање на постојање окултне крви у столицама; * Код високо ризичних група-колоноскопија <p>За особе од 65 и више година:</p> <ul style="list-style-type: none"> * Упознавање са здравственим стањем и функционалном способношћу старих; * Здравствено-васпитни рад 	<p>Једанпут годишње</p> <p>На три године</p> <p>Према индикацијама (за особе од 65 и више година -једанпут годишње)</p>
Одрасло становништво (од 30 и више година)	Укупно 4 ревакцинације против тетануса - једна на сваких десет година	Поступак према Правилнику о имунизацији и начину заштите лековима („Службени гласник РС”, број 11/06)	Једна доза
Жене генеративног доба (од 15 до 49 година)	Преглед у вези са планирањем породице (захтева присуство оба партнера)	<ul style="list-style-type: none"> * Анамнеза; * Клинички преглед; * Лабораторијска испитивања; * Здравствено-васпитни рад о значају одговорности везане за родитељство, потреби учешћа оба партнера у планирању породице и могућим последицама намерног прекида трудноће; * По потреби, одређивање врсте контрацепције 	Најмање два прегледа
Труднице први триместар	Први преглед	<ul style="list-style-type: none"> * Анамнеза; * Мерење ТА и телесне масе; * Преглед дојки и брадавица; 	Најмање један преглед

	Ултразвучни преглед	<ul style="list-style-type: none"> * Одређивање карличних мера; * Гинеколошки преглед: бимануелни, под спекулумом, узимање вагиналног секрета; * Колпоскопски и цитолошки налаз по РА уколико нису рађени у последњих шест месеци; * Утврђивање старости трудноће; * Одређивање термина порођаја, инспекција доњих екстремитета; * Палпаторни преглед штитне жлезде; * Тестирање на HIV и Нер В; * Одређивање RH фактора; * Одређивање крвне групе; * Стандардна лабораторија; * Здравствено васпитни рад; * У случају сумње на постојање генетских аномалија урадити тест на хромозомопатије (Нухална бразда - NT или NT + PAPP-A + beta HCG) и упутити на консултативни преглед на виши ниво гинеколошко здравствене заштите и/или специјалистима других одговарајућих медицинских дисциплина 	Утврђивање трудноће и стања плода	Једанпут у 7\8 недељи
Труднице - други и трећи триместар	Контролни преглед	<ul style="list-style-type: none"> Исти садржај као код првог прегледа, уз допуну: * слушање срчаних тонова плода, * одређивање става и положаја плода; * обавезан тест на хипергликемију и хипертензију; * у случају сумње на постојање генетских аномалија трудницама којима није урађен тест на хромозомопатије, урадити трипл тест (beta HCG, AFP i E3) упућивањем на виши ниво гинеколошке здравствене заштите; * упућивање на психофизичку припрему за порођај 		Четири пута
	Ултразвучни преглед	Утврђивање стања плода и тока трудноће		Три пута
	Патронажна посета	Упознавање са здравственим стањем жене, здравствено-васпитни рад уз давање савета у вези неге, личне хигијене и правилне исхране		Једанпут
	Стоматолошки преглед	<ul style="list-style-type: none"> * Анамнеза; * Регистровање стања оралног здравља; * Здравствено васпитни рад; * Планирање даљег стоматолошког збрињавања 		Једанпут у другом триместру
Труднице високо-ризична трудноћа	Контролни преглед	Праћење тока трудноће и предузимање потребних мера		Према индикацијама
	Циљани прегледи (генетска и друга испитивања)	Рано откривање фактора ризика за правилан развој плода упућивањем на виши ниво гинеколошке здравствене заштите ради евентуалне: биопсије хорионских чупица или ране амниоцентезе или кордоцентезе.		Према индикацијама
	Патронажна посета	Упознавање са факторима ризика трудне жене и давање савета у вези хигијенско-дијететског режима у току трудноће		Према индикацијама
Породиља	Први преглед	<ul style="list-style-type: none"> * Гинеколошки преглед; * Праћење инволуције материце; * Преглед дојки; * Здравствено-васпитни рад 		Једанпут после порођаја након шест недеља
	Контролни преглед	* Гинеколошки преглед;		Једанпут након шест месеци

	Стоматолошки преглед - контролни	<ul style="list-style-type: none"> * Утврђивање здравственог стања жене; * Контролни стоматолошки преглед; * Здравствено-васпитни рад * Регистровање стања оралног здравља; * здравствено васпитни рад у смислу обезбеђења сопственог и оралног здравља одојчета; * предузимање потребних терапијских процедура 	Једанпут након шест месеци
Жене од 15 и више година	Превентивни гинеколошки преглед	<ul style="list-style-type: none"> * Анамнеза, * Гинеколошки преглед (под спекулумом, узимање РА и вагиналног бриса, колпоскопски, бимануелни); * Преглед дојки; * Лабораторијска испитивања; * Утврђивање здравственог стања и предузимање одговарајућих мера 	Једанпут у три године
Жене од 25 до 65 година	<p>Циљани преглед на рано откривање рака грлића материце</p> <p>Циљани преглед ради раног откривања рака дојке</p>	<ul style="list-style-type: none"> * Анамнеза, * Гинеколошки преглед (бимануелни, под спекулумом, са узимањем бриса за РА); * по потреби узимање биопсије; <p>Процена ризика на рак дојке (анамнеза, породична анамнеза, преглед)</p>	Једанпут годишње

Жена од 30 до 69 година	<ul style="list-style-type: none"> * од 30. године препорука и упутство за самопреглед дојке * од 40. године клинички преглед дојке * од 45. до 69. године - мамографски преглед 	<p>Једном у том добном узрасту</p> <p>Једном годишње</p> <p>Једном у две године</p>
--------------------------------	---	---

Домови здравља су у обавези да Вам, док сте потпуно здрави, омогуће редовне превентивне прегледе.

Уколико нису у могућности да Вам пруже здравствену услугу, дужни су да Вам издају писмену потврду са образложењем, да бисте своје право могли да остварите на другом месту, а потом рефундирали трошкове у својој матичној филијали РФЗО.

У случају евентуалног обољења прегледе можете обавити и мимо прописаног календара превентивних прегледа.